

Samuel Brunai

14.10.2020

Potravinový odpad (úvaha)

Prečo máme toľko odpadu z potravín? Prečo toľko ľudí plytvajú jedlom? Dalo by sa s tým niečo urobiť? Potraviny patria spolu s bývaním medzi najnákladnejšie položky, ktoré ľuďom odkroja najväčšiu časť príjmu. V priemere je to až 19 % z mesačného zárobku. No, a čo s tým?

Keď sa tak zamyslím, sám si s tým asi neporadím. No možno na pár otázok by som vedel odpovedať. Dá sa s tým niečo urobiť? Určite áno. Veď je to strašné, koľko jedla sa vyhodí na svete. Musíme prísť na spôsob ako to vyriešiť. Len v Európe sa vyhodí ročne okolo 88 miliónov ton jedla, čo je v prepočte približne 173 kilogramov na osobu. Len na Slovensku je potravinového odpadu v priemere na osobu od 35 do 168 kilogramov ročne. Myslím, že je to veľmi vysoké číslo. Slovensko teda určite nepatrí medzi uvedomelé krajiny riešiace tento problém. Je to niečo strašné! Ale prečo je to tak? Že by si ľudia nevážili potraviny, alebo sú iba ľahostajní? Napríklad v severských krajinách, predovšetkým v Dánsku, je táto téma denne diskutovaná v médiách a v spoločnosti. Považujú ju za vážny problém, ktorý sa snažia riešiť. Je to naozaj také ťažké neplytvať potravinami? O tejto veci by vedeli určite rozprávať naši starí rodičia a možno ešte ich rodičia. V tom období považovali ľudia jedlo za dar. Ak chceli jesť chlieb, tak si museli všetko urobiť od začiatku. Tvrdou prácou a lopotou obrobiť zem. Zasiať, skosiť, zomlieť.....a až potom sa dostali konečne ku chlebíku. Vedia si teraz niektorí ľudia predstaviť, koľko mozoľov a tvrdej práce bolo za malým kúskom chlebíka? Dnes si niektorí myslia, že ak som si to kúpil, môžem to aj bez váhania vyhodiť. A to je chyba!

Mne vždy mama hovorila, že ak niekto vyhodí chlieb, tak si ho ani nezaslúži! Sú ľudia, ktorí nevyhadzujú jedlo vôbec. A prečo nemajú potravinový odpad? Možno

viem, čo by pomohlo. Asi prvá najdôležitejšia vec je, že netreba kupovať zbytočne veľa jedla. Treba si kúpiť len to, čo naozaj potrebujeme a netreba si kupovať toho veľa. Iba toľko, čo naozaj využijeme. Ďalej mi napadá, že ľudia hneď vyhadzujú potraviny deň po expirácii. No čítal som na internete a hovorili to aj v televízií, že netreba hneď potraviny, ktoré sú deň po expirácii, vyhadzovať. Dozvedel som sa, že potraviny sa môžu zjesť až týždeň po expirácii. No treba sa presvedčiť, či nie sú pokazené.

Vieme z nich urobiť napr. rýchlu večeru alebo aj chutnú desiatu. Určite sa dá využiť aj tvrdé pečivo. Ako napr. rožky sa dajú použiť aj na strúhanku a chlieb môžeme pokrájať na kocky, usušiť a podávať do polievok. Aj toto je jedna možnosť, ako využiť potraviny ďalej a hneď nevyhadzovať. Na svete aj u nás na Slovensku je veľmi veľa ľudí, ktorí si nemôžu potraviny kúpiť. Do tejto skupiny patria napr. aj bezdomovci, bolo by pekné nájsť spôsob, ako im tie potraviny doručiť. Nie všetci si môžu za túto situáciu sami. Myslím, že títo ľudia by mali z tohto veľkú radosť. Takto by sme im vlastne pomohli a nemuseli ich hneď hádzať do koša. Prečo ich teda ľudia vlastne hádžu do koša? Neviem. Toto by sa dalo rozoberať veľmi dlho. Ale lepšie by urobili, keby ich dali napríklad zjesť zvieratám, aby nebolo toľko odpadu. Ľudia v meste však túto možnosť nemajú. Pomohli by im určite kontajnery na tento odpad. Potraviny je možné využiť pri kompostovaní. Toto sú asi moje návrhy. My máme jedla dosť, ale v iných afrických krajinách by boli vďační za akúkoľvek trošku jedla. Tam ľudia zomierajú od hladu a my jedlo vyhadzujeme. Niektorí si myslia, že nás sa tento problém netýka. Ja si osobne myslím, že by sme mali nad tým pouvažovať. Určite by sme nechceli zažívať to, čo si zažívajú oni. My si môžeme zobrať často to, na čo máme chuť a ešte to dokážeme spokojne aj vyhodiť. Takže naozaj s tým niečo robme! Spojme teda naše sily a začnime sa nad tým zamýšľať všetci spolu. Takže máme tu jednu veľkú spoločnú výzvu.

Ľudia, zmobilizujme sa a zomknime sily, kým môžeme, aby sme sa nedostali do problémov ako napríklad v Afrike. Nechceme predsa, aby bolo neskoro. Nechceme pocítiť hlad na vlastnej koži. Veď neškodíme len sami sebe, ale škodíme aj druhým. Za to, že sa naučíme správne hospodáriť s potravinami sa nám raz poďakuje aj naša planéta.

Zdroje:

Infografika. Milióny ton jedla končia ročne v smetiach. Publikované 15-05-2017 – 18:19; Ref. č.: 20170505STO73528. [online]. URL: <<https://www.europarl.europa.eu/news/sk/headlines/society/20170505STO73528/info-grafika-miliony-ton-jedla-koncia-rocne-v-smetiach>>

Slovák vyhodí až 168 kilogramov potravín ročne. Publikované 06-12-2019 11:42; TASR. In: Trend.sk [online]. URL: <<https://www.trend.sk/spravy/slovak-vyhodi-168-kilogramov-potravin-rocne>>